

DIARI DE SESSIONS DE LA COMISSIÓ D'EDUCACIÓ I UNIVERSITATS DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL. PM. 353-1992

Fq.Con.núm. 33/27

XI legislatura

Any 2023

Núm. 11

Presidència de la Sra. Margalida Durán i Cladera

Sessió celebrada dia 30 de novembre de 2023

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

PROPOSICIONS NO DE LLEI:

- 1) **RGE núm. 8394/23**, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a proposta de construcció de nous centres integrats de formació professional. 108
- 2) **RGE núm. 9353/23**, presentada pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, relativa a gestió òptima dels dispositius mòbils als centres educatius. 112
-

LA SRA. PRESIDENTA:

Bona tarda, senyores diputades i senyors diputats, començarem la sessió d'avui i, en primer lloc, els demanaria si es produeixen substitucions.

LA SRA. RIUDAVETS I SUÁREZ:

Bona tarda, Malena Riudavets, del Grup Parlamentari Socialista, substitueix Carles Bona.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies.

EL SR. POU I GARCÍAS:

I també del Grup Socialista, Llorenç Pou substitueix Ares Fernández.

LA SRA. PRESIDENTA:

D'acord, moltes gràcies.

EL SR. NADAL I BARCELÓ:

Perdó, i pel Grup Popular, Rafael Nadal substitueix Anabel Curto.

LA SRA. PRESIDENTA:

Perfecte. Per tant, passam ara a l'únic punt de l'ordre del dia d'avui, relatiu al debat i votació de les proposicions no de llei RGE núm. 8394/23 i 9353/23.

1) Proposició no de llei RGE núm. 8394/23, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a proposta de construcció de nous centres integrats de formació professional.

Començam per la Proposició no de llei RGE núm. 8394/23, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a proposta de la construcció de nous centres integrats de formació professional. Per a la seva defensa, pel Grup Parlamentari Socialista té la paraula el Sr. Llorenç Pou, per un temps màxim de cinc minuts.

EL SR. POU I GARCÍAS:

Moltes gràcies, presidenta, bona tarda a tots i a totes. Permeti'm emmarcar la defensa d'aquesta proposició no de llei amb una frase que digué l'aleshores degà de la Universitat de Harvard, Derek Bok, que va dir allò de "Si creuen que l'educació és cara, provin amb la ignorància". I és que del que venim a parlar en aquesta PNL és de la construcció d'infraestructures, per tant, una aposta pressupostària important.

Segurament hi ha hagut poques legislatures en què haguem parlat més d'educació que aquesta, però a poques haurem parlat tan poc del sistema educatiu, i és que, enfront de les qüestions lingüístiques que no aporten res, hem d'abordar altres qüestions que sí són problemes reals de la nostra societat, com és l'impuls

de la formació professional, que és un dels principals taló d'Aquil·les del nostre sistema educatiu i del nostre model econòmic. Del que venim a parlar és de la necessitat de seguir impulsant centres integrats, no sols perquè són infraestructures sinó pel que suposen de model educatiu i formatiu d'una política integral de formació professional dirigida als sectors productius.

Aquesta PNL, m'agradaria deixar clar que és fruit d'una feina llarga de més de vuit anys i que el que volem presentar aquí és un pont entre les anteriors legislatures i aquesta legislatura que començam. El 2015 hi havia 4 centres integrats a Balears, que varen arribar a ser 10 enguany, el 2023, i que amb aquesta proposta es pretén d'arribar a 17 centres.

També m'agradaria destacar que aquesta proposta que fem, com deia, és fruit d'una feina anterior produïda de manera conjunta per la Conselleria d'Educació i la Conselleria de Treball, que recordam que ambdues són competents en les qüestions de la formació professional, amb un treball conjunt entre l'IBISEC i la Direcció General de Model Econòmic, i que ara podria ser duta pel Servei d'Ocupació.

En qualsevol cas, la PNL que els presentam és una proposta de construcció de centres integrats a diferents centres estratègics, parlam d'una proposta d'hoteleria i turisme, de nàutica, d'informàtica, de fusta, de mecànica... En concret, el que plantejam és la construcció de 3 centres integrats en hoteleria i turisme; 1 centre integrat de nàutica; 1 centre polivalent dels àmbits de fusteria, mecànica i informàtica, a Manacor; 1 centre politècnic a Es Castell; i un centre que s'ha d'acabar de definir a Eivissa i que va ser una proposta del Consell d'Eivissa.

Per tant, els plantejam una proposta de crear 4 nous centres integrats a Mallorca, 2 centres integrats a Menorca i 1 nou centre integrat a Eivissa, de manera que ampliariem el mapa de centres integrats del conjunt de les Illes Balears, entenent que, òbviament, doncs que a Formentera, per qüestions de grandària, en aquest sentit treballaria de manera conjunta amb Eivissa. Amb aquesta proposta, per tant, ampliariem la xarxa actual.

Ens agradaria destacar que el que duim aquí no són idees, sinó que són projectes. En tots els casos, menys a Eivissa, ja hi ha propostes de cessió del solar i, per tant, amb cessió ferma dels espais. A la immensa majoria de casos parlam de projectes on ja existeix el projecte bàsic i d'execució, i en alguns casos aquests projectes bàsics i d'execució ja estan disponibles per llançar el concurs de construcció.

Per tant, crec que és important, en aquest sentit, destacar la possibilitat de fer efectius al llarg d'aquesta legislatura aquests centres.

A més, ens agradaria remarcar, perquè..., com sempre, si no hi ha doblers no hi sol haver prou alegria en aquesta vida, esmentar que hi ha reserves de crèdit per a aquests projectes, ja que, a través de l'impost de turisme sostenible, molts d'aquests tenen finançament, de la mateixa manera que hi havia o hi ha reservats recursos a través dels programes europeus FEDER i del fons de transició justa respecte d'això.

I acabaré la meua exposició i agafaré les paraules del vicepresident Costa, del passat dimarts, òbviament les paraules de l'horabaixa, on, a la presentació de la liquidació dels pressuposts, precisament, doncs conveniem tots amb la necessitat de consensuar un pla d'infraestructures; doncs, aquí tenim un pla d'infraestructures molt llançat, i jo crec que en un tema que estic segur que ens ajunta tots, com és la necessitat de tenir infraestructures, -ja acab- doncs tenim aquesta possibilitat de donar aquest impuls a tot aquest conjunt de centres integrats. Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Pou. Ara, és el torn d'intervenció del Grup Parlamentari VOX, té la paraula la Sra. Manuela Cañadas, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. CAÑADAS I PINILLA:

Gracias, presidente. Contar con una buena formación profesional no solo se traduce en la adquisición de habilidades y conocimientos técnicos, también en mejoras significativas en las condiciones de trabajo y satisfacción laboral. La formación profesional permite compatibilizar la promoción social, profesional y personal con la productividad de la economía nacional, regional y local.

En el sistema educativo, tiene por finalidad preparar a los alumnos para la actividad en el campo laboral como profesionales.

Estudiar un ciclo de formación profesional tiene múltiples beneficios en nuestro país, como la gran salida profesional que tiene o la posibilidad de acceder a la universidad para ampliar estudios superiores.

La FP cuenta con un amplio abanico de salidas profesionales y con las tasas de empleabilidad más altas que los estudios universitarios. Sin lugar a dudas es el inicio de un brillante futuro profesional.

Con la FCT, que es la formación en centros de trabajo, realizan horas prácticas en empresas llevando a cabo tareas necesarias para el ejercicio de su profesión antes de acabar los estudios. Los cursos de especialización están orientados a profundizar en áreas de conocimiento específicas y a la actualización de profesionales.

Uno de los principales beneficios de la formación profesional es que se trata de un tipo de formación más práctica enfocada a un oficio, mientras que en la carrera se ahonda en conceptos mucho más amplios y teóricos. Digamos que la FP está pensada para salir trabajando.

Los grados universitarios actualmente tienen una duración de cuatro años, mientras que la formación profesional son dos años, hablamos de la mitad de tiempo en salir con una profesión al mundo laboral.

Sabemos que este gobierno apuesta por una importante inversión en infraestructuras, por eso valoramos varios de los puntos de esta PNL, porque hay que potenciar estos estudios

profesionales y facilitar que muchos alumnos, que no tienen el dinero y el tiempo para hacer una carrera en este momento, consigan estar formados y tener una especialización laboral. Gracias.

LA SRA. PRESIDENTA:

Muchas gracias, Sra. Cañadas. Ara és el temps del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, té la paraula la Sra. Maria Ramon, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. RAMON I SALAS:

Moltes gràcies, presidenta. Primer de tot, he de dir que donarem suport a aquesta proposició no de llei. Crec que... estam satisfets de la creixent importància i reconeixement que en els darrers anys s'ha donat a la formació professional fins a l'actualitat, ja que fa uns anys, a la formació professional no se li donava el reconeixement potser que era important que se li donàs, la qual cosa suposava que hi hagués poca demanda i, en conseqüència, poca oferta. Però el fet que hi hagi normatives que l'afavoreixin i l'enforteixin i, sobretot, li donin qualitat, és important i ens trobam amb aquesta situació que, després d'haver abocat recursos, millorar infraestructures i, sobretot, facilitar la tasca tant dels professionals com dels alumnes, fa que puguem parlar de seguir fent aquestes millores per donar la qualitat que necessita aquesta formació professional.

També..., en aquest cas a les Illes Balears, i a un lloc on parlam els darrers anys de diversificar l'economia, també és important abocar recursos a aquesta formació professional per a també donar importància a sectors estratègics i emergents que puguin aportar aquest bot qualitatiu i quantificatiu en la millora de la formació professional, i, en aquest cas, amb aquest pla d'infraestructures que millorin la tasca i que..., com parlam que quan sempre facilites i donés millores i recursos a aquests espais, sobretot, a la formació professional i a l'educació en concret, crec que també ens enforteix com a societat i, sobretot, fa un bot qualitatiu a totes aquelles tasques que volem potenciar des de l'administració.

Així que hi donarem suport. Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Ramon. Ara és el temps del Grup Parlamentari Mixt, té la paraula la Sra. Joana Gomila, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. GOMILA I LLUCH:

Gràcies, presidenta. Pel que fa a la formació professional, des de MÉS per Menorca creiem imprescindible potenciar l'extensió i la diversificació d'aquesta oferta de formació professional, perquè sigui a l'abast de tota la població, perquè ens proporcioni i consolidi més oportunitats a hora de treballar i perquè es posi en valor aquesta formació, que veiem que en els darrers anys és tan necessària per poder cobrir la formació, per una banda, però també els diferents treballs que hi ha a les nostres illes.

A més, però, hem de preveure també avançar en les necessitats professionals que té el futur de cada una de les illes. En aquest sentit, MÉS per Menorca creu important elaborar un mapa de la formació professional, en aquest cas de Menorca, també, per descomptat, a la resta de les Illes, que, amb la col·laboració de patronals, de sindicats, d'associacions professionals, de la Universitat i dels diferents sectors educatius, estableixin les necessitats formatives que tenim per als pròxims anys en el camp de la formació professional.

Però tots compartim que per poder dur a terme aquesta formació professional de qualitat i que s'adapti a les necessitats que tenim a cada una de les illes, amb l'objectiu de diversificar l'economia, necessitem una FP que permeti l'especialització i la professionalització dels treballadors, però, tanmateix, per poder-ho dur a terme és imprescindible tenir unes instal·lacions adequades, modernes, que permetin un bon aprenentatge per als nostres professionals de les Illes. I, per tant, implica una aposta clara per la construcció de nous centres de FP o per millorar els ja existents, que donin resposta a aquestes necessitats de formació, per la qual cosa, com que va en aquest sentit aquesta proposta de crear nous centres d'FP i, per tant, estendre aquesta formació, el nostre vot serà favorable. Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Gomila. Ara és el temps del Grup Parlamentari Popular, té la paraula la Sra. Maite Torrent, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. TORRENT I PALLICER:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Des del Partit Popular sempre hem cregut en la importància de fer una aposta ferma i segura per l'educació en tots els seus aspectes, i un de tants, prou important, és promoure l'educació professional.

Estam d'acord que s'ha d'ampliar l'oferta amb diferents graus de formació professional per tal d'oferir més àmplia oferta educativa i, en especial, de formació professional, el que es traduiria en més possibilitats de tenir millors sortides laborals.

És necessari conèixer quins sectors necessiten més professionals acreditats per oferir aquells estudis professionals que tinguin més sortides laborals.

Agraesc molt l'interès del Partit Socialista en la construcció, com diu la PNL, de nous centres integrats de formació professional, tenint en compte que el nou govern de Marga Prohens du cinc mesos al front de l'executiu i, curiosament, duim cinc mesos de propostes, sobretot per part del Partit Socialista, de construccions i millores de centres educatius, és xocant quan fa cinc mesos governava el Partit Socialista i durant vuit anys, hi ha molta feina per fer pel que veiem.

Per açò, com a mínim, és sorprenent que ara venguin amb frissons i molt d'interès en tot allò que no van ser capaços de fer en vuit anys, i ara ho haurà de dur a terme el Partit Popular i el més prest possible.

En el punt 1, hi farem un vot favorable, perquè, a més, des del Partit Popular ens havíem interessat, i molt, havíem demanat a l'anterior legislatura que s'impulsàs el projecte del Centre Integrat d'Hoteleria a Alcúdia, una de les vegades va ser una PNL de la diputada Sra. Cabrera, del dia 19 d'abril del 2021. Evidentment, va tenir molt poc èxit, ja que som a finals del 2023, just començant una nova legislatura, amb canvi de govern, i ara sí que estam encaminats per dur-ho a terme.

En el punt 2 també farem un vot favorable.

Al punt 3 farem un vot desfavorable, perquè no està previst de moment, no s'ha trobat més que un esborrany de conveni. I a l'anterior legislatura, quan vostès governaven, la Intervenció es va carregar l'expedient, el va tombar. Per açò durà un procés encara més llarg.

En el punt 4 farem un vot favorable, vaig trobar una pregunta amb sol·licitud de resposta escrita per part de la diputada del Partit Popular, la Sra. Cabrera, dia 4 de setembre del 2019 sobre aquest tema. La resposta per part del Govern de la Sra. Armengol no va ser més que..., almanco va ser ambigua, van contestar: "El Govern de les Illes Balears aprovà el 2018 el Pla integral de formació professional 2018-2021, on s'estableix el full de ruta del desenvolupament de la formació professional a les nostres illes. Entre els punts estratègics d'aquest full de ruta hi ha augmentar el nombre de centres integrats en els sectors estratègics i emergents de l'economia balear." I, bono, hem arribat al final del 2023 i no s'ha fet absolutament res en aquest aspecte a Ciutadella.

I ara sí que puc confirmar que, des de l'IBISEC, es redacta el projecte i es licitarà. Per tant, ara sí que es durà a terme.

En el punt 5, que li he demanat si podíem fer una transacció, allà on diu "El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de les Illes Balears a...", allà on diu "a la construcció d'un nou centre integrat de formació professional de Manacor", posar: "a estudiar la possibilitat de crear un centre integrat de formació professional, d'acord amb les necessitats formatives de la comarca de Manacor".

Bono, com veu som prou realistes nosaltres, no volem vendre fum ni anunciar allò que sabem que no es podrà dur a terme en breu temps. Venim a executar projectes, no només a anunciar-los i per açò intentam ser el més rigorosos possibles.

Moltes gràcies, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Torrent. Ara té la paraula, en torn de contradiccions, el Sr. Llorenç Pou, per un temps màxim de cinc minuts.

EL SR. POU I GARCÍAS:

Moltes gràcies, presidenta. En primer lloc, vull agrair els suports de MÉS per Mallorca i de MÉS per Menorca, de manera global. No sé si VOX hi està a favor o en contra, però..., en fi, no ho sé...

(Se sent una veu de fons inintel·ligible)

Molt bé. I vull agrair el suport del Partit Popular a alguns dels punts.

Vegem, el que presentam aquí, i em sap greu per la senyora del Partit Popular, que jo crec que duen ja preestabertes les seves respostes, si aquí vostè veu que hi ha finançament és perquè hi ha hagut feina, i li vull recordar que hi havia 4 centres integrats el 2015, 4 a Balears, n'hi ha 10.

I vostè... si construïran, -i esperem que sí i tots ho desitjam-, de Ciutadella és perquè s'ha trobat un projecte, no és perquè vostès ara en cinc mesos hagin fet miracles.

De la mateixa manera que li vull recordar que hem construït un centre de nàutica a Mallorca en aquestes legislatures i s'ha construït un centre Escola d'Hoteleria a Eivissa, per posar alguns exemples.

Per tant, aquesta inacció que vostè planteja no l'acab d'entendre.

I si té diferents punts aquí és perquè vostès tenen damunt la seva taula projectes bàsics i d'execució per llançar les construccions. En el cas de Calvià, té aprovada, per l'Ajuntament de Calvià, la cessió dels solars i té l'estudi de necessitats. Per tant, pot llançar endavant aquestes qüestions.

De manera que, bono, agraeisc el suport als punts que vostè diu, que naixen de manifestar que hi ha un finançament. El que hauríem de plantejar-nos és si creu o no que a Calvià fa falta un centre integrat, i ja tenen la cessió, tenen l'estudi, doncs tirar-ho endavant, si ho consideren.

I de fet aquí hi ha una reflexió de fons i és, per exemple, el paper de l'impost del turisme sostenible, els centres integrats que s'han construït i aquests que tenen aquí finançament és perquè, efectivament, hi havia l'impost del turisme sostenible. Vostès plantegen eliminar els usos de l'impost del turisme Sostenible, en el sentit que no es puguin dedicar a formació, ni tan sols a construir centres integrats en hoteleria i turisme. I, per tant, jo crec que haurien de fer vostès una reflexió, perquè crec que, i així ho tenen al projecte de llei de pressuposts, volen eliminar l'ús tant per a polítiques que no siguin les que plantegen, impedeixen que hi hagi habitatge, impedeixen que hi hagi polítiques d'ocupació i de formació, fins i tot en àmbits turístics.

Jo els deman que, senzillament, vostès tenen la potestat per decidir què fan, què fer i quò no fer, però no llevin aquesta possibilitat, decideixin, perquè estan així legítims, però el projecte de Calvià, que és d'hoteleria i turisme, i del qual disposa vostè de l'informe de necessitats, podria finançar-se amb l'ITS. Per tant, facin aquesta reflexió de conjunt, perquè disposen dels recursos i, a més, li ho repetesc, disposen de molts informes per poder tirar endavant això, i els ho puc assegurar perquè jo he format part d'això, que aquests informes que té damunt la taula duen molt de temps per fer, i no desaproveitin aquesta informació, per al bé global.

I, com no pot ser d'altra manera i en coherència amb aquesta PNL, també els vull anunciar, doncs, que el Grup Socialista, evidentment si presenta aquesta PNL és perquè creu en això i estic segur que tots estam d'acord, per molt que hi hagi posicionaments tàctics, que la formació professional és imprescindible i que sí que els vull anunciar que, de manera coherent, en els pressuposts hem incorporat esmenes perquè puguem entre tots finançar aquestes infraestructures, que estic segur que tots desitjam.

Nosaltres no posarem pals als terminis, per posar un exemple, de Calvià o de Manacor, tendran el nostre suport. Però, evidentment, el camí es demostra caminant, i jo els convid, més enllà del tacticisme, com en el punt cinquè, de dir que estudiaran, doncs tenen el nostre suport, hi tenim esmenes, apostin per això, i estic segur que els ciutadans de Calvià, de Manacor i de tots els municipis de Balears que se'n veuran beneficiats, ho agrairan.

Moltes gràcies, per tots els seus comentaris.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Pou. Li demanaria si permet la votació separada. Perfecte.

Perdó? No he entès si acceptava o no la proposta de modificació de la transacció al punt 5.

EL SR. POU I GARCÍAS:

No.

LA SRA. PRESIDENTA:

Començarem amb la votació separada. Començam votant el punt 1 de la PNL. Si troben, podem votar els punts 1 i el 2 conjuntament.

Per tant, ara votariem el punt 1 i el punt 2.

Vots a favor?

Unanimitat.

Ara passarem a la votació del punt 3.

Vots a favor?

Vots en contra?

Són 7 vots en contra, 6 vots a favor. O 6 a favor i 7 en contra. És així?

Ara passam a la votació del punt 4.

Vots a favor?

Unanimitat.

I ara passam a la votació del punt 5, sense la transacció, talment com s'ha presentat.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

6 vots a favor, 7 abstencions.

En conseqüència, queda aprovada parcialment aquesta PNL.

2) Proposició no de llei RGE núm. 9353/23, presentada pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, relativa a gestió òptima dels dispositius mòbils als centres educatius.

A continuació, passam al debat de la Proposició no de llei RGE núm. 9353/23, presentada pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, relativa a la gestió òptima dels dispositius mòbils als centres educatius.

Per a la seva defensa per part del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca té la paraula la Sra. Maria Ramon, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. RAMON I SALAS:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Bé, un poc el sentit d'aquesta proposició no de llei és la creixent demanda social respecte de gestionar de manera òptima el dispositiu mòbil dins les aules i, per què no?, també fem un poc de referència a la creixent, i no poder obviar aquests dispositius que formen part de la nostra vida.

Surt o neix, arran d'una notícia que vam veure d'escoles de Barcelona, que duïen a terme un projecte pilot, que mostrava com a les escoles que s'havia gestionat el tema dels usos del mòbil, havia augmentat un 10% el rendiment dels infants i havia baixat molt considerablement el nombre de conflictes que hi havia. I a partir d'aquí, vàrem començar a investigar als centres d'aquí, de Mallorca, si hi havia llocs on es feia, i ens vàrem adonar que aproximadament hi ha uns 30 centres educatius que es fa, però tots tenen diferents maneres de gestionar-ho: n'hi ha que ho prohibeixen, n'hi ha que posen límits, etc.

I un poc, a partir d'aquí la possibilitat de fer aquesta PNL i, a més, ahir vàrem veure a les notícies que a Andalusia s'anunciava que també es limitaria el tema dels mòbils dins les aules.

Les xifres, les dades ho demostren, la necessitat aquesta, perquè, i en donaré un parell, a nivell general el 96% dels ciutadans tenim mòbil i hi dedicam 4,8 hores al dia davant la pantalla. I en el cas dels joves, el 90% dels joves en tenen i a més ells hi dediquen 6 hores diàries. Amb la qual cosa, això suposa que, amb aquest ús abusiu de les pantalles, hi ha conseqüències com el baix rendiment escolar, i això és perquè molts de joves dediquen molt de temps a la pantalla, sobretot els vespres, la qual cosa fa que se'n vagin a dormir molt més tard, els matins a l'hora d'aixecar-se tinguin son i vagin a escola amb son. L'ansietat que els suposa estar moltes hores o molt de temps, sense poder mirar el mòbil i, com diem, no està

connectats amb aquesta vida virtual que existeix. La pèrdua d'interès en moltes activitats que no formen part d'aquest món i l'augment de casos de *bullying*, de *ciberbullying*, i també la facilitat d'accés a continguts sexuals, a continguts violents, etc.

Atès això, crec que ens trobam amb un repte majúscul com a societat, perquè no podem defugir el que suposen les noves tecnologies per al nostre dia a dia, no tan sols a les escoles, sinó també fora d'elles, a casa, i que, vulguem o no, formen part del nostre present, però sobretot del futur. I és aquí on crec que hem d'incidir i fer feina almanco per gestionar d'una manera òptima, -i després anirà enllaçat amb els punts que proposam-, perquè puguem viure de manera més equilibrada amb els dispositius mòbils i tecnològics, que també això suposa una feina que s'ha de fer a casa, perquè no només hem d'abocar aquesta feina als centres educatius.

A França, a Portugal i a Itàlia ja ho regulen, després Holanda, també el 2024, ja ho començarà a fer, i a la Xina mateix hi ha unes limitacions d'hores a utilitzar pels infants els dispositius mòbils.

Un poc, els punts serien que el Govern de les Illes Balears pogués fer un estudi d'aquests usos, de com s'utilitzen en els centres educatius.

Després, intentar posar en marxa un pla pilot per limitar els dispositius mòbils, i aquest pla pilot és: si tenim 30 centres educatius que ho intenten, hi fan feina, però cadascú ho fa d'una manera diferent, és per intentar ho, ho..., -ara no me surt...

(Se sent una veu de fons que diu: "homogeneïtzar")

..., gràcies, Sr. Álvarez-, d'una manera que tothom pugui triar la manera que li és més adient segons el context del seu centre educatiu.

I el tercer i el quart van lligats amb el que deia de també fer feina a casa i que les famílies i la comunitat educativa també puguin treballar per donar eines a aquestes per fer tasques de sensibilització i sobretot també per poder-ho aplicar dins l'àmbit domèstic.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Ramon. Ara és el torn del Grup Parlamentari Socialista, té la paraula el Sr. Àlex Pitaluga, per un temps màxim de cinc minuts.

EL SR. PITALUGA I IVORRA:

Sí, gràcies, Sra. Presidenta, bona tarda, senyors diputats i senyores diputades. L'ús dels telèfons mòbils per part de nens i adolescents, efectivament, és un tema que comença a preocupar molt la nostra societat. Al contingut de la PNL es fa esment dels principals problemes que apareixen pel seu mal ús. També es podria afegir la menor interacció real entre els nens i joves i vells amb les seves famílies, no parlen entre ells, no juguen a l'hora del pati, i el mateix passa molt sovint al si de les famílies.

Concretant una mica alguns dels problemes que indica la proposició apuntem alguns dels més habituals que indiquen els alumnes després de contestar qüestionaris, com el del programa de la Conselleria d'Educació anomenat Cibermentors, que porta endavant l'Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar, bé, tenim: confusió, malentesos, aïllament del grup de WhatsApp, baralles per demanar deures i no respondre, pornografia infantil al grup de classe, pornografia en general, *stickers* o paquets de fotografies ofensives o agressives, *stickers* de professors/professores, fotografies de companys de mal gust, insults, amenaces per Instagram o altres xarxes socials, quedades per xarxes per pegar-se o passar fotografies privades o vídeos que al final acaben tenint-los tot el centre educatiu, o alumnes que tenen atacs d'ansietat o presenten brots agressius quan se'ls retira el mòbil.

Per altra banda, els *smartphones* són molt potents i permeten l'accés a molta informació interessant i podrien emprar-se fins i tot per realitzar alguna activitat educativa, però hem de ser conscients que permeten l'accés a un món amb 4.000 milions de persones; un espai públic invisible i amb perills; una espècie de gran ciutat on hi ha de tot, gent bona i gent dolenta, solucions i també problemes. I les famílies moltes vegades no som conscients d'això.

També a Internet hi ha moltes mentides, més de la meitat de la informació és falsa, el que anomenariem *fakes*, i molta gent no és la que diu ser. Parlam d'una ciutat, Internet, molt jove que encara no saben ben bé com gestionar, especialment les generacions de persones majors de 40 anys, que varen arribar a Internet ja majors. Desconexem molt de la seva realitat. En definitiva, moltes famílies i nens no saben detectar els perills.

La prohibició total és una solució que, si bé caldria aplicar als més petits, no convé actuar d'aquesta manera amb els grans ja que no resol el problema. S'ha de conviure amb aquesta realitat, no podem viure d'esquena a la tecnologia i al que això implica, però cal actuar.

Caldria, això sí, en primer lloc, retardar l'edat en la qual els al·lots tenen un *smartphone* el màxim possible i al mateix temps donar eines als adolescents i a les famílies per realitzar-ne un bon ús quan ja el tinguin. Moltes vegades es parla que cal una educació en el seu ús i és sovint el que defensen els partidaris de no limitar-los, però llevat d'algunes iniciatives molt bones, com el programa Cibermentors, que abans comentava, i alguna xerrada informativa, de tant en tant aquest tema tan important ocupa encara molt poc espai als centres educatius. Els docents es veuen superats a l'aula per mil feines, algunes molt burocràtiques, tot tipus de demandes, i no tenen ni el temps de classe ni la preparació per formar correctament l'alumnat en l'ús responsable dels *smartphones*.

Per altra banda, cal sobretot més informació i formació a les famílies, que caldria fer més campanyes informatives i ajudar-los a fixar controls parentals eficaços i que sàpiguen limitar l'ús dels aparells per part dels fills restringint-los a un temps determinat. Com més formació i capacitat econòmica tenen les famílies, més abús sol produir-se de l'ús dels *smartphones* i menys control parental existeix.

És per tot això que donarem suport a la PNL de MÉS per Mallorca, ja que va en aquest sentit i els seus quatre punts toquen tots aquests aspectes on és tan necessari incidir.

Gràcies, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Pitaluga. Ara és el temps del Grup Parlamentari VOX, té la paraula la Sra. Manuela Cañadas, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. CAÑADAS I PINILLA:

Gracias, presidente. Las mejores escuelas cierran la puerta a los dispositivos electrónicos porque han visto que distraen y empeoran el aprendizaje, vuelven al libro de texto y a los apuntes a mano. Todos sabemos de las bondades y peligros de las tecnologías, no podemos negar que estos dispositivos tienen grandes virtudes y nos han facilitado mucho la vida. Sin embargo, debido al mal uso que se puede hacer de esta tecnología, como de otras, no todo han sido aspectos positivos para la salud ni para el acceso a edades tempranas de contenidos inadecuados.

Éste puede ser un debate entre los padres y profesionales. La presencia de estos dispositivos ha modificado por completo el clima de las aulas y la relación de los alumnos con sus profesores e incluso con sus compañeros: la disciplina se debilita, los conflictos crecen y la salud se resiente. Pero esto no es todo, en ocasiones puede poner hasta en peligro su seguridad y educación sexual.

Si hablamos desde el punto de vista del rendimiento escolar, hay que dejar claro que cuando un niño estudia debe evitar cualquier tipo de distracción, y esto incluye el móvil, en casa y en la escuela. El estudio es tiempo de concentración y un móvil, con todo lo que puede hacer hoy en día, es más un juego para un niño que una herramienta de comunicación.

Pero hay más motivos por los que los niños no deben usar el móvil en el colegio, y son bastantes: genera consumismos, suponen una falta de disciplina en clase, provoca una falta de concentración en las aulas, se convierte en un símbolo de estatus que perjudica a los alumnos, induce al sedentarismo y a otros problemas de salud e incita al *ciberbullying*.

Suecia ha sacado las pantallas de las aulas y regresa a los libros, el país nórdico canceló su plan de educación digital y redireccionó los fondos para la distribución de libros de texto y la vuelta a la escritura a mano. La ministra solicitó informes a más de sesenta expertos sobre la digitalización de las aulas, entre ellos el Instituto Karolinska, uno de los principales centros educativos universitarios del mundo y referente en el campo de la neurociencia. Todas las organizaciones consultadas llegaron a la misma conclusión, toda la investigación del cerebro en niños muestra que no se benefician de la enseñanza basada en pantallas. Tras el informe PIRLS ha alertado del riesgo de crear una generación de analfabetos funcionales y ha defendido la necesidad de tomar medidas para aumentar los niveles de comprensión lectora. El resultado de España en el informe PIRLS fue peor que en el de Suecia,

nuestros estudiantes obtuvieron 521 puntos, lo que sitúa a España por debajo de la media del conjunto de los países de la OCDE, en comprensión lectora a 7 puntos del promedio de la Unión Europea y muy lejos de los primeros puestos.

Existe un gran debate sobre si es conveniente o no la digitalización de las aulas y cada vez son más los colegios e institutos españoles que optan por abandonar las tablets y recuperar los libros de texto. Un ejemplo es el madrileño Instituto Pintor Antonio López, de Tres Cantos, un referente en premios y estudiantes excelentes cuyos innovadores proyectos han abarcado desde aplicaciones de matemáticas accesibles hasta aparatos de ayuda para personas sordas o invidentes. En este centro hicieron una arriesgada apuesta hace tres años, decir adiós a los libros de texto; pero recientemente el centro envió una circular a los padres en la que se les anunciaba el fin de este enfoque. Todos los alumnos vuelven el curso que viene a los libros de papel y se destierran las *tablets*. El instituto ha analizado año tras año los resultados en todas las materias y niveles y ha llegado a la conclusión de que los problemas ocasionados por el formato digital han superado sus ventajas.

Por eso, votaremos a favor de su PNL. Gracias.

LA SRA. PRESIDENTA:

Muchas gracias, Sra. Cañadas. Ara es el temps del Grup Mixt, te la paraula la Sra. Joana Gomila, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. GOMILA I LLUCH:

Gràcies, Sra. Presidenta. És innegable que vivim immersos en l'era digital i que les noves tecnologies de la informació i de la comunicació cada vegada són més protagonistes a les nostres vides i, en aquest sentit, també als centres educatius perquè no poden ser aliens a la realitat que els envolta.

La sobreexposició als dispositius digitals, a les pantalles, als dispositius mòbils és una de les preocupacions creixents de les famílies i també dels professionals de l'educació. La presa de consciència hauria de dur a prendre precaucions tant dins l'àmbit familiar com també dins l'àmbit educatiu. De fet, ja hi ha grups de mares i pares que s'han organitzat per retardar l'edat en què els fills tenen el primer mòbil, així com també ja hi ha docents i centres educatius que demanen la regulació de l'ús dels dispositius mòbils i altres dispositius digitals.

Si bé és cert que aquestes eines digitals poden suposar avantatges importants per al procés d'aprenentatge de l'alumnat, no és menys cert que preocupa el mal ús o abús que se'n pugui fer. No podem perdre de vista què representa per als infants i els joves la dependència cap a la immediatesa dels dispositius digitals i dels dispositius mòbils que moltes vegades substitueix l'esperit crític i la reflexió necessàries en tot el procés d'aprenentatge, que afecta la progressiva pèrdua de capacitat d'atenció voluntària i de concentració entre l'alumnat, el seu impacte en la minva d'hàbits lectors, així com la incidència en el desenvolupament dels infants, les relacions interpersonals i també la seva salut mental.

Fer un bon ús dels dispositius mòbils no és només un deure dels centres i de les administracions educatives, que també, sinó que les famílies i la societat també hi han de jugar un paper important, ja que és evident que els dispositius digitals i les pantalles tenen cada vegada més presència en els diferents àmbits de la societat.

De fet, així com creix l'ús en els centres educatius, també és creixent el nombre de famílies que fan un ús inadequat dels dispositius mòbils en utilitzar-los de vegades per mantenir, diguem, custodiats i distrets els infants.

Les greus conseqüències d'aquestes pràctiques són ben conegudes, no podem delegar a les pantalles la distracció dels nostres fills i filles, ni delegar l'educació als dispositius electrònics. Hi hem d'estar pendents, hi hem d'interactuar, els hem de transmetre i els hem d'acompanyar, com a famílies i com a educadors, perquè tinguin vides no sols saludables, sinó també que siguin feliços en aquest sentit. Per tant, l'ús de les noves tecnologies, en aquest cas del mòbil, transcendeix, per tant, l'àmbit de l'escola, però pot ser un bon lloc des d'on començar a construir un altre tipus de relació amb aquests aparells.

Les administracions públiques, evidentment, no podem ignorar aquesta preocupació, sinó que hi hem de donar resposta clara, articulada, eficaç en l'àmbit de les competències que tinguem. Ja hi ha centres educatius que tenen regulat l'ús d'aquests mòbils, també hi ha pares i mares que d'alguna manera controlen l'ús dels dispositius mòbils i d'altres pantalles a casa seva, però encara queda molta feina per fer i hem de començar ja, perquè açò no ens ha de fugir de les mans.

Segurament la solució no és la prohibició dels dispositius mòbils a les aules, sinó que el que fa falta és una adequada regulació d'aquests instruments, retardar l'edat en què els pares compram el mòbil, el primer mòbil, als nostres fills, així com proporcionar als docents i a les famílies els recursos necessaris per acompanyar-los en el seu ús. L'era digital és una realitat i hem de saber com fer front als abusos de l'ús dels mòbils, perquè el seu ús, si es fa responsable, és una bona eina.

A Menorca, tots els grups polítics van donar suport a un document redactat pel Grup 0-3 Tallafocs, en el qual ens comprometiem tots a treballar en aquest sentit per al bé dels nostres infants i per a les conseqüències als nostres infants i al seu desenvolupament i creixement.

Per tant, com que aquesta PNL va en aquest sentit, MÉS per Menorca hi farà un vot favorable. Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Gomila. Ara és el temps del Grup Parlamentari Popular, té la paraula la Sra. Carme Cañellas, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. CAÑELLAS I MARTÍN:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta, diputats i diputades, bona tarda a tots. En primer lloc, m'agradaria agrair a la Sra. Ramon la redacció d'aquesta PNL, és ver que parlar la darrera té això,

que ja ho han dit quasi tot, però, bé, intentaré no repetir-me gaire.

El tema de l'ús dels telèfons mòbils és un tema molt recurrent, molt d'actualitat, i jo crec que no només preocupa els docents, sinó les famílies i la societat en general.

No repetiré gaire les dades. Vostè sí que ha fet referència al tant per cent de les hores que hi dedicam els adults, i a mi m'ha cridat molt més encara l'atenció que el 36,7% d'entre 12 i 17 anys hi dediquen més de 6 hores; quan ho vaig llegir, em vaig aturar a pensar i vaig pensar: ostres!, és que és quasi una jornada escolar!, és que s'equipara..., és a dir, el temps que estan els infants o els adolescents a l'escola o al centre educatiu, aquest quasi mateix temps l'inverteixen en les pantalles a casa.

Totes aquestes conseqüències es veuen plasmades directament a l'àmbit escolar, com bé ha dit, i aquesta tasca d'erradicar o de minvar aquest problema no és només, o pensam que no és només de la comunitat educativa, sinó que, com bé han dit els meus companys, és qüestió de tots els agents que es veuen implicats en aquest procés d'ensenyament, aprenentatge, famílies, docents i societat.

Moltes vegades tenim el debat que a l'escola s'ensenya una cosa i a casa en diuen una altra, i això és..., jo crec que també per aquí ve un poc el conflicte.

Aquesta tasca de prevenció i de conscienciació, com vostè bé ha dit, aquí, a les Illes, ja es fa a prou centres. Jo volia..., tots són lloables, tots, els podria anomenar tots, simplement volia anomenar l'exemple de l'institut, de l'IES Son Cladera, que em sembla que per la situació geogràfica que té o els problemes socioeconòmics que l'envolten, em sembla encara més lloable, des del 2020 tenen un protocol de l'ús dels mòbils al centre educatiu, pactat amb les famílies i aprovat al Consell Escolar i, de fet, moltes vegades són les famílies que demanen augmentar aquestes mesures correctores. Em varen posar l'exemple que si requisaven un mòbil un divendres, quan s'informava a les famílies, elles mateixes deien: mira, que quedi tot el cap de setmana, no hi ha problema.

Per tant, jo crec que el camí que hem de fer és anar tots a una, estar d'acord. I després, bé, estam totalment d'acord i hi votarem a favor, donarem suport a aquestes propostes.

Pensam que aquesta autonomia de centre és molt positiva, però encara si el Govern engresca o dona suport a la resta de centres anirem tots a una, i tant de bo puguem erradicar aquest problema. Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Cañellas. Ara té la paraula per contradiccions, el grup proponent, la Sra. Maria Ramon, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. RAMON I SALAS:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Bé, primer de tot, vull donar les gràcies a tots els grups pel suport.

Crec que ja ho varem manifestar en el seu moment i és una cosa que és gairebé semblant, que és en el plenari que varem acordar formar la comissió de la digitalització, que en aquest cas, aviat ens hi veurem i que va un poc en paral·lel amb aquesta qüestió, perquè, al final, és saber conviure amb les noves tecnologies, perquè hem de ser conscients que no en podem defugir i els adults som els primers que ens passam - com he dit i he donat les xifres- amb el telèfon mòbil gairebé tot el dia, perquè l'empram no sols per l'oci, sinó també per fer feina. I la societat o els anys han passat molt aviat i hem creat una dependència amb aquest dispositiu.

Crec que és important posar les eines suficients per poder almanco gestionar aquest ús en els infants i en els joves, perquè quan arribem o arribin a l'edat adulta sapiguem o sàpiguen seleccionar i triar els moments en què es pot emprar o no. Perquè..., bé, avui en dia, quan els infants van en cotxe moltes vegades miren el mòbil perquè s'entretenguin més aviat, perquè no demanin: ja arribam?, i, en lloc d'observar el paisatge o tenir una conversa o interactuar, miren el mòbil, o de vegades el temps de menjar a la taula amb la família, en lloc d'entrar en una conversa o parlar del que han fet al llarg del dia i que la família tenguí un espai comú de trobada, tenim el mòbil; o a casa, si ens avorrim, que crec que ja no ens sabem avorrir, perquè ja tenim tants *d'inputs* amb les noves tecnologies que és gairebé impossible que una persona, ja sigui adulta o un infant, ens puguem avorrir.

Bé, crec que hem de reflexionar i hem de treballar en aquesta qüestió.

El fet que es demani un estudi i un pla pilot és perquè, com que aquí els diputats i les diputades no tenim cap veritat absoluta, no sabem si ho hem de prohibir, restringir o controlar. Per això crec que és important conèixer les necessitats i les idiosincràsies que tenen a cada espai, a cada centre i, a més, donar les eines adients a les famílies perquè a casa també puguin dur a terme aquest control o aquesta gestió òptima.

Abans de venir a aquesta comissió, de fet, l'ARA Balears ha tret una notícia que deia que augmentava el nivell de miopia als infants per l'ús de... la utilització dels dispositius mòbils i no tant per jugar al carrer, per exemple.

Així que moltes gràcies pel suport de tothom i esperem que amb aquest estudi i amb aquesta feina que es pugui fer des de la conselleria puguem arribar a tenir una gestió òptima dels dispositius mòbils.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Ramon. Per tant, després d'haver escoltat el debat, entenc que s'aproven per assentiment els quatre punts.

Per tant, queda aprovada aquesta PNL per assentiment.

I no havent-hi més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió. Moltes gràcies.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS